

Vaikuttajakirje esittelee tiiviisti EK:n keskeisiä ajankohtaisia asioita. Katsaus jaetaan tiedoksi EK:n hallituksen kokouksessa sekä liittojohtoryhmälle ja valiokuntien jäsenille ja se on saatavilla EK:n nettisivuilla.

⌋ EK VAIKUTTAA HALLITUSOHJELMANEUVOITTELUIHIN

EK jatkaa vaikuttamistyötä hallitusohjelmaneuvoitteluiden aikana ja viestii elinkeinoelämän kantoja Säätytalossa työskenteleville työryhmille. EK:n ja jäsenliittojen asiantuntijoita on ollut kuultavina useissa työryhmissä ja käymme jatkuvasti keskusteluita hallitusohjelmaneuvoittelijoiden ja heidän taustaryhmien kanssa. EK on yhdessä muiden elinkeinoelämän järjestöjen kanssa lisäksi viestinyt julkisuuteen yrittämisen ja omistamisen tärkeydestä sekä verotukseen liittyvistä näkökulmista. EK:n hallitusneuvoitteluiden kuulemisissa esitetty materiaali löytyy EK:n nettisivuilta.

Lisätiedot: Taina Susiluoto

⌋ EK VAIKUTTAA VEROKESKUSTELUUN HALLITUSOHJELMANEUVOITTELUISSA

EK vaikuttaa hallitusohjelmaneuvoiteluissa aktiivisesti. Osana tätä vaikuttamistyötä verojohtaja Anita Isomaa-Myllymäki esitti hallitusohjelmaneuvoitteluiden Veropolitiikka-ryhmälle EK:n näkökulman seuraavan hallituskauden tärkeimmistä veroasioista. EK:n keskeinen viesti on, että yritysten, omistamisen ja omistajanvaihdosten verotus ei saa kiristyä eikä myöskään välillisiä veroja tule kiristää. Kuulemisessa käsiteltiin muun muassa verotuksen ennustettavuutta ja sen merkitystä yritystoiminnalle, ansiotulon verotuksen keventämistä, SDP:n esittämän osinkojen lähdeveron ongelmallisuutta sekä Suomen verotusoikeuden puolustamista kansainvälisissä verohankkeissa. Esitys on luettavissa täällä (https://ek.fi/wp-content/uploads/Verot-kuuleminen-Isomaa-20190514_3.pdf).

Lisätiedot: Anita Isomaa-Myllymäki

⌋ EU-VAALIVAIKUTTAMISEN TILANNEKATSAUS

EK työskentelee sen eteen, että kansalaisten äänestysaktiivisuutta EU-vaaleissa saadaan nostettua ja että EU:sta ja sen tulevaisuudesta käydään rakentavaa keskustelua. EK:n mielestä EU:n yhtenäisyys on unionin kohtalonkysymys ja siksi fokus on suunnattava perusasioihin, kuten sisämarkkinat ja kaupppolitiikka, vähähiilinen talous ja turvallisuus. EK on mm. mukana Vaadi Faktat EU-kampanjassa, järjestää EU-briiffejä medialle ja osallistuu julkiseen keskusteluun.

Lisätiedot: Janica Ylikarjula

⌋ TYÖRAUHAA JA JOUSTOJA; EI JÄYKKYYKSIÄ

Hallitusneuvoiteluissa on käynnissä työryhmävaihe, jossa kirjoitetaan tulevan hallituksen ohjelma. Työlainsäädännöstä ja työvoimapolitiikasta vastaavaa työryhmää johtaa Antti Lindtman (SDP). Työvoimapolitiikan kehittämisen suhteen ei liene odotettavissa elinkeinoelämän kannalta negatiivisia yllätyksiä. Työvoimapolitiikan resurssit lisääntyvät ja pyrimme vaikuttamaan, että ne kohdentuvat vaikuttavalla tavalla.

Työlainsäädännön osalta tilanne on toinen. Pyrimme vaikuttamaan neuvottelijoihin, että työrauhalainsäädäntö uudistetaan ja että paikallisen sopimisen mahdollisuuksia lainsäädännössä lisätään. Tämän lisäksi työryhmän agendalla on pitkä lista palkansaajien esityksiä jäykkyksien lisäämiseksi. Pyrimme vaikuttamaan, että ne eivät toteudu. Tämän lisäksi pyrimme vaikuttamaan, että hallitusohjelman tekstissä ei edes rivien välissä haikailla tupoja vaan tuettaisiin nykymuotoista liittokohtaista sopimisen mallia.

Lisätiedot: Ilkka Oksala

☞ KANNUSTINLOUKUT PURETTAVA, HOITOTAKUU JA PALVELUSETELI KÄYTTÖÖN

Stm-sektorin kokonaisuus on Krista Kiurun johtamassa työryhmässä. Vaikuttaa siltä, että sotu-uudistusta valmistelevaan asetetaan komitea, johon työmarkkinajärjestökin kutsutaan. EK:n tavoite tässä työssä on sosiaaliturvan uudistaminen niin, että työnteko olisi aina taloudellisesti kannattavampaa kuin tukien varassa eläminen.

Uusi hallitus tulee yrittämään sote-uudistusta. Vaikuttaa siltä, että Suomeen perustetaan 18 itsehallintoaluetta, joille siirretään sote-palveluiden järjestämisvastuu. EK pyrkii vaikuttamaan, että näille asetettaisiin nykyistä selkeämpi hoitotakuu ja että sote-itsehallintoalueet velvoitettaisiin tarjoamaan ihmisille palvelusetelit hoitotakuun velvoitteiden toteuttamiseksi.

Lisätiedot: Ilkka Oksala

☞ BUSINESSEUROPEN TAVOITTEENA ILMASTONEUTRAALI EU – EK AKTIIVISENA

EK:n kattojärjestö BusinessEurope antoi uudessa energia- ja ilmastolinjauksessaan tuen ilmastoneutraalille EU:lle Pariisin ilmastopimuksen toteuttamiseksi sekä korosti kilpailukyvyyn ja energian toimitusvarmuuden tärkeyttä. Ilmastoneutraalin talouden saavuttamiseen vaikuttaa moni tekijä sekä Euroopassa että maailmanlaajuisesti, ja näitä tuodaan esiin linjauksissa. EK vaikutti yhteistyössä erityisesti pohjoismaisten sisarjärjestöjen kanssa ilmastokunnianhimon saamiseksi samalle tasolle, johon itse on sitouduttu. Tämä onnistuikin hyvin.

Ilmastolinjauksellaan BusinessEurope haluaa osallistua keskusteluun, joka liittyy EU:n paraikaa valmistelevaan pitkän aikavälin ilmastostrategiaan sekä EU:n energia- ja ilmastopolitiikkaan yleisestikin. EU:n ilmastostrategia on osa Pariisin ilmastopimuksen toimeenpanoa, ja sen valmistelu ja mahdollisesti viimeistely jää Suomen EU-puheenjohtajuuskaudelle loppuvuoteen.

Lisätiedot: Kati Ruohomäki

☞ TILANNEKUVA YRITYSTEN DIGIOSAAMISTARPEISTA JULKISTETTU

EK on kartoittanut suomalaisyritysten henkilöstöä koskevia osaamistarpeita digitalisaation näkökulmasta. Kysely kattoi EK:n liittoyhteisön kaikki toimialat ja kaiken kokoiset yritykset. Kyselyn mukaan digitalisaatio on luonut uusia osaamistarpeita lähes kaikkien yritysten liiketoimintaan. 72 prosenttia yrityksistä kokee, että henkilöstön digiosaamisessa on liiketoimintaa vaikeuttavia puutteita. Yrityskysely toteutettiin osana EK:n Henkilöstö- ja osaamistiedustelua, johon vastasi noin 850 erikokoista yritystä joulukuussa 2018. https://ek.fi/wp-content/uploads/Digikysely_infografiikka_2019_final.pdf

Lisätiedot: Mika Tuulainen, Riikka Heikinheimo

☞ DIGIPALVELUJEN SAAVUTETTAVUUSVAATIMUS LAKIIN

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta tuli voimaan 1.4. Lain tarkoituksena on edistää julkisten digipalvelujen tietoturvallisuutta ja saavutettavuutta sekä parantaa niiden laatua. Lailla pannaan täytäntöön EU:n saavutettavuusdirektiivi. Saavutettavuus tarkoittaa tässä yhteydessä, että kuka tahansa voi ymmärtää ja käyttää julkisia digitaalisia palveluita. Suomessa laki ulottuu myös tiettyihin yksityisiin palveluntarjoajiin, joiden palvelut on katsottu pakollisiksi tai olennaisiksi käytettäessä julkisia palveluita. Lakia sovelletaan täten myös vakuutusyhtiöihin ja pankkeihin, vesi- ja energia-alan palveluntarjoajiin, vahvan sähköisen tunnistamisen palveluihin ja liikennepalvelujen tarjoajiin. Saavutettavuusvaatimusten soveltaminen käynnistyy portaittain 23.9.2019. EK on mukana valtiovaraministeriön soveltamista seuraavassa ryhmässä.

Lisätiedot: Sanna-Maria Bertell

⌋ JULKISTEN HANKINTOJEN KILPAILUTUS TOIMII TAVOITELTUA HUONOMMIN

Tuoreen tutkimuksen mukaan julkisia hankintoja koskevat kilpailutukset eivät houkuttele yrityksiä odotetusti (Anatomy of Public Procurement, VATT Working Papers 118, 11.4.2019). Kilpailutuksilla pyritään mahdollisimman tehokkaaseen julkisten varojen käyttöön, mitä on haluttu edistää viime vuosien sääntelymuutoksilla. Tutkimuksen mukaan yli puoleen kilpailutuksista tulee kuitenkin hyvin vähän tai ei ollenkaan tarjouksia. EK:n tavoitetta kilpailun lisäämisestä ja yritysten tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämisestä tulisi edistää painottamalla erityisesti hankintayksiköiden osto-osaamisen parantamista. Tavoitteidensa edistämiseksi EK on mukana Valtiovarainministeriön käynnistämässä ”Hankinta-Suomi” -yhteistyöforumissa, jossa pyritään luomaan yhteinen strategia julkisen sektorin hankinnoille.

Lisätiedot: Suvi Sasi-Gouatarbès

⌋ AUTOILUN VEROT JA PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN

Elinkeinoelämä kannattaa autoveron alentamista tai poistamista kokonaan uusilta henkilöautoilta. Autokantaa uudistamalla on mahdollista aikaistaa teknologiahyötyjä ja päästövähennyksiä 3–4 vuodella. Veromuutos voidaan tehdä esimerkiksi portaittain 5–10 vuoden aikana. Samassa tahdissa voidaan vastaavasti korottaa kaikkien autojen vuosittaista ajoneuvoveroa.

Noin kolmannes uusista autoista hankitaan yrityksiin työsuhdeautoiksi. Niiden vähä- tai nollapäästöisyyttä voidaan kannustaa täyssähköautojen hankintatuella ja työntekijän maksaman verotusarvon tasoituksella suhteessa suuripäästöisempään autoon. Työsuhdeautot vapautuvat muutamassa vuodessa vaihtoautomarkkinoille.

Lisätiedot: Tiina Haapasalo

⌋ JATKUVAN OPPIMISEN TYÖRYHMÄLTÄ VÄLIRAPORTTI

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama jatkuvan oppimisen työryhmä jätti väliraporttinsa 2.5. Työryhmä ehdottaa, että Suomessa toteutetaan kansallinen jatkuvan oppimisen uudistus, jonka osana luodaan ennakoivan rakennemuutoksen malli. Työryhmä ei esitä mallia jatkuvan oppimisen rahoituksen uudistamiseen. EK jätti työryhmän väliraporttiin eriävän mielipiteen osaamiskartoitusten käyttöönottoon liittyen.

Lisätiedot: Riikka Heikinheimo, Mikko Vieltojärvi

⌋ LUKION OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET UUDISTUU

Opetushallitus on uudistamassa lukion opetussuunnitelman perusteita huomioimaan 2018 hyväksytyjen uuden lukiolain ja -asetuksen sisällöt. Opetussuunnitelman perusteissa huomioidaan lakiuudistusten mukanaan tuomat yksilöllisemmät ja joustavammat opintopolut sekä niiden vaatima ohjaus ja tuki. Lisäksi opetussuunnitelman perusteisiin on muotoiltu laaja-alaisen osaamisen osa-alueet entistä selkeämmin. EK nosti omassa lausunnossaan esille tarpeen yrittäjyyden ja talousosaamisen vahvempaan edistämiseen lukioissa.

Lisätiedot: Mikko Vieltojärvi

⌋ DIREKTIIVI TEKIJÄNOIKEUDESTA DIGITAALISILLA SISÄMARKKINOILLA HYVÄKSYTTIIN

EU:ssa voimakkaasti kiistelty uusi tekijänoikeusdirektiivi hyväksyttiin 15.4.2019, ja heti kun se on julkaistu EU:n virallisessa lehdessä, käynnistyy 2 vuoden kansallinen täytäntöönpano-aika. Suomessa implementointityö on

käynnistetty Opetus- ja kulttuuriministeriössä avoimella ja sidosryhmät osallistavalla työpajavaiheella ennen varsinaista työryhmäpohjaista valmistelua. Työpajatyöskentely jakaantuu kuuteen teemaan, jotka käsittelevät direktiivin keskeisimpiä kysymyksiä: tiedonlouhintaa ja opetuskäyttöä koskevia poikkeuksia, sopimuslisenssijärjestelmää, verkkoalustojen vastuuta, lehtijulkaisujen lähioikeussuojaa sekä tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden suojaksi asetettavia säännöksiä (mm. kohtuullisista korvauksista ja suojattujen sisältöjen käytön raportointivelvoitteista). EK:n esillä pitämä tavoite avoimesta lainvalmistelusta tekijänoikeusasioissa on vihdoinkin huomioitu, ja tulemme osallistumaan valmisteluun aktiivisesti.

Lisätiedot: Riikka Tähtivuori

TYÖLLISTÄVIEN YRITTÄJIEN LUOTTAMUS EDUSKUNTAAN HEIKKO

EK selvitti työnantajayrittäjien luottamusta uuden eduskunnan kykyyn tehdä yrittäjyyttä ja työllisyyttä edistäviä päätöksiä. Yrittäjistä peräti 79 prosenttia ilmoitti, että luottamus eduskunnan kykyyn tehdä yrittäjyyttä edistäviä päätöksiä on heikko tai erittäin heikko. Vain viisi prosenttia arvioi luottamuksensa vahvaksi tai erittäin vahvaksi. Tulokset perustuvat EK:n yrittäjäpaneelille kohdistettuun kyselyyn, johon vastasi yhteensä 359 yrittäjää eli noin 45 prosenttia paneelin 800 jäsenestä. Aineiston analysoimisessa käytettiin yrityskoon ja päätoimialojen mukaan laskettuja painokertoimia, joiden ansiosta tulokset ovat suuntaa-antavasti yleistettävissä työnantajayritysten perusjoukkoon. Tulokset uutisoitiin laajasti Lännen mediaan kuuluvissa maakuntalehdissä ja niiden verkkosivuilla.

Lisätiedot: Jari Huovinen, Jouni Hakala

PALKITSEMISASIOIDEN OSALTA PÄIVITETTY LISTAYHTIÖIDEN HALLINNOINTIKOODI LÄHTEE LAUSUNTOKIERROKSELLE – VOIMAAN 1.1.2020

Olenneisimmat osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin aiheuttamat muutokset listayhtiöiden hallinnointikoodiin liittyvät johdon palkitsemiseen ja sen käsittelyyn yhtiökokouksessa. EK:n tavoitteiden mukaisesti lainsäädännössä johdon määritelmä säilyi ennallaan ja yhtiökokouksen rooli yhtiön palkkiopolitiikassa on sitovan asememsta neuvoo-antava. Listayhtiöiden hallinnointikoodi on päivitetty näiden lainsäädäntömuutosten vuoksi ja koodiluonnos on I kesän aikana lausuntokierroksella. Lausuntokierros päättyy 5.8.2019 ja tavoitteena on, että päivitetty koodi tulee voimaan 1.1.2020.

Lisätiedot: Hannu Ylänen

E-EVIDENCE EHDOTUKSET EDELLEEN KESKEN JA SÄHKÖISTÄ TODISTUSAINEISTOA KOSKEVIEN NEUVOTTELUIDEN ALOITTAMINEN USA:N KANSSA ESILLÄ

Lainvalvontaviranomaisten pääsyä rajat ylittävään palveluntarjoajien hallussa olevaan digitaaliseen todistusaineistoon koskeva ns. e-evidence paketti on edelleen kesken. Keskeisimmät huolet liittyvät yrityksiin kohdistuviin velvoitteisiin, niiden aiheuttamaan hallinnolliseen kuormitukseen ja kustannuksiin. Samaan aikaan komissio esittää neuvottelujen aloittamista Yhdysvaltojen kanssa vastaavasta aiheesta. Mahdolliset neuvottelut olisivat vaikeat ottaen huomioon, että kyse olisi USA:n ns. Cloud Actin ja keskeneräisen e-evidence paketin yhteensovittamisesta. EK seuraa asiaa tiiviisti omassa seurantaryhmässä tiiviisti hyvässä yhteistyössä kotimaisten viranomaisten kanssa.

Lisätiedot: Mika Susi

EK AJANUT PIKALUOTTOJEN SUITSIMISTA JA LOBBAREIDEN AVOIMUUSREKISTERIÄ

EK vaati yhdessä Finanssiala ry:n ja Takuusäätiön kanssa seuraavan hallituksen ohjelmaan kirjauksia, joilla kuluttajia ylivelkaantumaan houkuttelevien haitallisten pikaluottojen vaikutuksia saataisiin minimoitua. Keinoina EK esitti positiivisen luottotietorekisterin pikaista perustamista Suomeen, pikaluottofirmojen valvonnan siirtämistä

Finanssivalvontaan, kansallisen talousosaamisen strategian laatimista ja sille vastuutahon nimeämistä sekä velkaneuvonnan ja valvonta- ja tuomioistuinviranomaisten resurssien vahvistamista.

EK ilmoitti jo syyskuussa 2018, että se kannattaa avoimuusrekisterin perustamista Suomeen esim. EU:n mallin mukaisesti lobbauksen avoimuuden lisäämiseksi ja kansalaisten luottamuksen vahvistamiseksi. Avoimuusrekisterillä sekä pikaluottotavoitteilla on hyvät mahdollisuudet päätyä uuden hallituksen ohjelmaan toteutettaviksi hankkeiksi.

Lisätiedot: Santeri Suominen

⌋ KUULUMISIA GIPP-OHJELMAN KOHDEMAISTA

Tammikuisen ministeri Lintilän johdolla toteutetun meriteollisuuden digitalisaatioon ja arktiseen merenkulkuun keskittyneen Washingtonin delegaatiomatkan jälkeen ohjelman aktiviteetit ovat jatkuneet muun muassa USA:n Merivoimien ja SRI:n (Stanford Research Institute) tekoälyhankkeeseen liittyvän Suomen vierailun puitteissa. Pienimuotoiset TEM -vetoiset vierailut on tehty myös hävittäjätoimittajalle Englantiin ja tullaan tekemään kesäkuussa Pariisin ilmailunäyttelyyn.

Toukokuun alussa järjestettiin ulkoministeriön osastopäällikkö Similän johdolla yritysdelegaatio Sea Air Space - tapahtumaan niin ikään Washingtonissa. Tämän matkan aikana suomalaisilla yrityksillä oli mahdollisuus tavata paikallisten telakoiden ja integraattorien ohella myös rannikkovartioston ja merivoimien korkeinta teknistä johtoa. Yhdysvaltain rannikkovartiosto on nyt viimein tilannut kokonaisuudessaan kolmen jäänmurtajan sarjasta ensimmäisen aluksen yhdysvaltalaiselta VT Halter Marine -telakalta. Kolmen jäänmurtajan kokonaisarvo on 1.9 Mrd USD ja ensimmäisen aluksen rakentaminen ajoittuu vuosiin 2021–2024. Telakka VT Halter näkee suomalaisen osaamisen tulevan todennäköisesti olemaan olennaisena osana aluksen teknologiaratkaisuja. Toivottavasti pian saamme kuulla julkistuksia suomalaisyritysten onnistumisista tämän projektin suhteen.

Syksyllä GIPP -ohjelman alustavassa suunnitelmassa ovat delegaatiomatkat Englantiin (lentokenttäklusteri ja satamat), Ranskaan (meriteollisuus ja digital trust) kuten myös mahdollisesti tuleva delegaatio Ruotsista (digital trust ja lentokenttäklusteri) sekä mahdollinen delegaatiomatka Yhdysvaltoihin (terveysteknologia, health & well-being).

Lisätiedot: Ohjelmajohtaja Kimmo Aura, BusinessFinland

⌋ EK:N TUNTIPALKKATILASTO 4. NELJÄNNEKSELTÄ 2018 ON VALMISTUNUT

Teollisuuden, rakentamisen ja eräiden muiden alojen työntekijöiden palkkatilasto vuoden 2018 viimeiseltä neljännekseltä on julkaistu 22.5.2019. Keskimääräiset tuntiansiot nousivat teollisuudessa kaksi prosenttia ja rakentamisessa 2,8 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. EK tuottaa palkkatilastoja edunvalvonnallisiin tarkoituksiin, jäsenpalvelua varten sekä Suomen virallisen palkkatilaston osaksi. <https://ek.fi/mita-teemme/palkat/palkkatilastot/>

Lisätiedot: Mikko Mankki

⌋ LAUSUNTOJA JA KUULEMISIA

Lausuntoja on annettu tänä vuonna yhteensä 46 ja kuulemisia yhteensä 60.